

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Вестникъ за култура и стопанство

Издание на Преславската градска община

Годишенъ абонаментъ 30 лева. Излиза всѣко 1 и 15 число. Брой 1 левъ.

Като обявяваме на нашия възлюбенъ народъ това щастливо за нашия Домъ и за България събитие, призоваваме нашитѣ съотечественици да възнесатъ заедно съ насъ топли молитви къмъ Всевишния, да пази и закриля Нашия Августейши Синъ и Наследникъ на Българския Престолъ и да Му дава здраве, щастие и сполука въ всичкитѣ Му начинания и дѣла за благо, славата и щастieto на нашето мило Отечество.

БОРИСЪ III

16. VI. 1937 г.

ДА ПРЕБЪЖДЕ!

Преди една година на 16 юний роди въ малка, но героична България, лелѣниятъ кумиръ на българския народъ, новоизгрѣващото у упование-Престолонаследника.

Негово Величество Царя, който Своята мъдростъ и щастлива кдба, можа да омиротвори и зази отъ крушение страната, авайки името Симеонъ на Престолонаследника, сякашъ завъртѣ историческото колело 1000 години съ това възкреси вѣрата на българския народъ за величавата епоха на Великия Преславъ — Златния ънъ на българитѣ.

Да пребъжде! — откликна отъ четитѣ устни на покойния маститъ арнено-Преславски Митрополитъ, ъдо Сименъ.

И днесъ, когато ще се празнува ървия Рождень День на Негово арско Височество-всенародния лю-имецъ Симеонъ-князь Търнов-ки, всѣки българинъ, въ чиито гър-и тупти българско сърдце, ще ъвтори-да пребъжде!

Да пребъжде съ здраве-о си, съ името си, съ ве-ичието си!

А. К.

лионни богатства на нашата хубава страна сж неизползвани

аселението на планинскитѣ ни градове и села же да подобри поминъка си. „Моравото рогче“, ето въ нашитѣ мелници се изхвърля като потрѣбенъ остатъкъ, се закупува въ Германия 300 лева кгр. Какво дава нашата растител-сть. Събиране и износъ на лѣковити треви. Унгария изнася годишно за около 60,000,000 лв. треви

(Специална кореспонденция)

Една отъ актуалнитѣ гри-на държавата е да се добри поминъка на на-дѣто планинско население, ашъто за съжаление стои-сѣ всѣка критика. Насе-нието на нашитѣ план-и села и градове, което-ѣ въ сърдцето на вѣч-та българска флора, би-гло да подобри своето-ериално положение и

който въ това отношение е направилъ толкова, колкото да не се каже, че нищо не е направилъ, независимо отъ това, че за тоя новъ родъ стока, се предлагатъ твърде задоволителни цени. Тука е дсстатъчно да се спомене, че така нареченото „МОРАВО РОГЧЕ“, което въ нашитѣ мелници се изхвърля като непотрѣбенъ остатъкъ, се закупува въ Германия по 300 наши лева килограма или по 950 марки за 100 колограма. Тия данни сж едно красноречи-во доказателство, че оползотворяването на единъ непотрѣбенъ по нашитѣ понятия и „познания“ продуктъ, може да осигури и подобри препитанието на хиляди наши сънародници, които днесъ сж осждени на гладъ и мизерия.

Германия внася ежегодно лѣковити треви и билки надъ 1000 вагона на обща стойностъ 180 милиона наши лева, които по държави се разпредѣлятъ както следва въ тона:

Финландия	1560 тона за	24,832,000 лв.
Индия	1450 тона за	20,992,000 лв.
Италия	1070 тона за	13,440,000 лв.
Унгария	1350 тона за	44,800,000 лв.
Русия	609 тона за	8,000,000 лв.
Югославия	402 тона за	11,008,000 лв.
Ромъния	110 тона за	3,232,000 лв.
България	40 тона за	1,632,000 лв.

Постигнатитѣ макаръ и незадоволителни резултати въ размѣръ на 40 тона, лѣковити треви и билки, изнесени за Германия сж изключително дѣло на частната инициатива у насъ, безъ всѣко съдействие и упжтвание на съотвенитѣ органи, респективно на Експортния институтъ.

КАКВО ДАВА НАШАТА ФЛОРА?

При обсъждане въпроса, за организиране износа на лѣковити треви и билки за Германия и въобще за чужбина, отъ особено значение за насъ е да се знае, какво може да даде нашата пребогата флора и дали

наличнитѣ видове представ-ляватъ важенъ стопански обектъ. за една поощрява-на отъ държавата экспорт-на политика.

Като по важни видове, които могатъ да се взематъ подъ внимание при организиране износа на нашитѣ лѣковити треви и билки, заслужава да се споменатъ следнитѣ много търсени видове, а именно:

1. Нашата добре известна вече въ чужбина беладона на листа „Фолия беладона“ но безъ дръжки, пресована въ бали отъ по 50 кгр. се заплаща по 110 марки за 100 килограма, която се намира въ изобилие у насъ. Независимо отъ това може да се организира, и масово производство, по подобие на земледѣлскитѣ култури.

2. Метличината „Херба centauri“, предимно дву-цвѣтната съ червенъ цвѣтъ, зелени дръжки и листа, се закупува по 95 до 110 марки за сто килограма.

3. Цвѣтве отъ лайкучка „Флоресъ хамомила vulgaris“ съ свѣтло жълтъ цвѣтъ, въ три различни качества, се закупува по 170 до 190 марки за сто килограма.

4. Цвѣтве отъ слѣзъ „Флоресъ малвае“, много се търсятъ и се заплащатъ по 200 до 220 марки за сто килограма.

5. Нашиятъ адонисъ „Херба адонисъ верналис“, сж-що се търси въ чужбина на задоволителни цени отъ 70 до 95 за сто килограма.

6. Моравото рогче „Секале корнутумъ“, което нашитѣ мелници изхвърлятъ като непотрѣбенъ отпадъкъ, се търси по 950 марки за сто килограма, или по 300 наши лева за единъ килограмъ, споредъ което е една фантастична цена за такъвъ продуктъ, който у насъ не намира почти никакво приложение и търсене.

Наредъ съ изброенитѣ до тукъ лѣковити треви заслужава да се спомене: 7. Липовия цвѣтъ „Флоресъ тилиае“, предимно отъ сребри-стата липа: 8. Хвойната „Фруктусъ юнипери“; 9. Листа и цвѣтъ отъ подбѣлъ „Фолия увае урзи“; 10. Ментови листа „Фолия

ментае пиператае“; 11. Иг-лика „Флоресъ примулае кумъ“; 12. Мащерка „Фо-лия милисае“ и пр. и пр., които сжщо се търсятъ на твърде износни и задоволителни цени.

СЪБИРАНЕ И ИЗНОСЪ НА ЛѣКОВИТИТЕ ТРЕВИ

За организирането на едно масово събиране на лѣковититѣ треви и билки у насъ, отъ особено значение е да се свика отъ Министерството на земледѣлието специална комисия отъ компетентни лица: като аптекари, събирачи на билки и пр. която съобразно производителността на нашата флора, изработи необходимитѣ упжтвания съ илюстрирани карти на разнитѣ видове, — по които населението веднага да може да ги разпознава, суши, сортира и опакова за износъ. За още по-голѣмо улеснение на населението, могатъ да се издадатъ даже илюстрирани съ цвѣтни бои плакати и поучителни карти, които масово да се раздадатъ по селата, да се окачатъ на обществени мѣста, училища и пр. по които всѣки заинтересованъ да може да по-черпи точни знания и поука, както въ Унгария напр. която изнася лѣковити треви и билки за около 60 милиона наши лева годишно.

Относително организирането на износа, — и у насъ ще се наложи създаването на специална организация, съ съдействието на държавата и частната инициатива, било въ форма на чисто търговски или даже кооперативни начала, която всецѣло да поеме ръководството по събирането и износа на лѣковититѣ треви и билки за чужбина. Ако възприемемъ тоя изпитанъ вече въ чужбина методъ и го приложимъ и у насъ на практика, ние въ скоро време ще можемъ по единъ твърде лесенъ и рационаленъ пжтъ, да подобримъ поминъка на нашето крайно бедно население въ планинскитѣ села и градове.

Четете в-къ

„Преславска дума“

НАШИЯТЪ СПОРТЪ

Следъ мача „М. Симеонъ“ — Преславъ и юношеската секция на „П. Воловъ“ — Шуменъ, съ резултатъ 2 къмъ 0 за „М. Симеонъ“.

16 юний, рождения денъ на Н. Ц. В. Кн. Симеонъ е обявенъ и за спортенъ юношески денъ въ България. Тоя случай ми дава поводъ да повдигна въпросъ за нашия спортъ, т.е. спорта въ гр. Преславъ. Подчертавамъ, да повдигна въпросъ, а не да го засегна въ неговата широта и изчерпателност. Защото не разполагамъ съ сведения за околията по този въпросъ, нито пъкъ до сега е писано въ нашия вестникъ. Още по-малко съмъ компетентенъ да говоря за всичките видове спортъ, каквито сж гимнастическия, туризма, ловния и пр.

„Преславска дума“ ще отвори колонитъ си за спортните деятели да се изкажатъ по своята дейностъ, защото това е отъ общественъ интересъ. Бихъ си позволилъ да кажа, макаръ и видимо, спортътъ въ града и околията е на много ниско стъпало. Най-големъ успѣхъ има ловътъ, комуто позволяватъ всичките условия и чието бъдеще се очертава, като едно голѣмо благо за Преславъ и околията.

Съ тия предварителни бележки, ограничавамъ се да спра вниманието на нашитъ четци върху футбола — ритни-топката.

Фудбола е на мода отъ следъ войната. Отъ тогава датира неговата популярностъ, като масовъ спортъ. Лекотата на усвояване, възможноститъ, които дава за съревнувание на открито, евтинитъ разноски и голѣмата лична и обществена полза и пр. ето причинитъ той да затъмни славата на много видове други спортни традиции и игри.

„Фудбола изигра въ близки-

тъ години следъ войната значителна социална роль... Не толкова, като сръдство за физическо възпитание, колкото като здрава национална школа...“ (в. Отечество бр. 796, София, viva).

И наистина хвърлете погледъ на нашето стрѣмно и безъ врати игрище; колко много самоизрасли футболни дружини на малкитъ сж излѣзли и излизатъ всѣка вечеръ почти, за да се състезаватъ. Неорганизираны безъ всѣкакъвъ надзоръ и подкрепа! А само „разумния спортъ, воденъ съобразно физиологията и хигиената, принася голѣма полза на спортуващитъ; развива и укрепва тѣлеснитъ и духовни сили на младежъта. Освенъ това създава ценни морални качества: сила, ловкостъ, търпение, смѣлостъ, другарство, чувство на благородно съревнувание, солидарностъ и др. Това сж качества положителни за всѣки човѣкъ... Наредъ съ тѣлесното развитие трѣбва да се води и културното издигане на младежъта: участницитъ въ олимпиядитъ, като Платонъ, Аристотелъ, Софокълъ и др. сж били сжщевременно великани на бодрия човѣшки духъ, който и днесъ витае надъ насъ. Въ игритъ сж участвували всички...“ (Стефанъ Параскевовъ учителъ Варна, Шуменски гласъ, бр. 937)

Вдѣхновени отъ подобни мисли и разбирания, преславски младежи повечето мустакати, организираха спортна секция, причислена като такава къмъ спортния клубъ „Панайотъ Воловъ“ — Шуменъ. Съ подкрепата на тогавашния председателъ на клуба, г-нъ Поповъ, преславянинъ, секция-

та се стегна, а съ едно само-рочно написано писмо Н. В. Преосвященство Варненски и Преславски Митрополитъ, какъто ние си го наричаме и споменаваме и сега синовно, дѣдо Симеонъ ни благослови и даде името си на секцията. И тъй въ Преславъ отъ членовѣтъ на старата „Тича“ и отъ нови членове подъ патронството на кръстника на Н. Ц. В. Князь Симеонъ се сложи началото на организирания футболъ въ града.

Но трудноститъ бѣха много. Колкото и леко да се спортува неорганизирано, трижъ попотеемъ е да се създаде нѣщо организирано, здраво, красиво, масово и свежо при нашитъ условия. Впрочемъ, тоя въпросъ е отдѣленъ и за друго време.

Секцията има голѣмъ мораленъ успѣхъ, въпрѣки всичкитъ борби недоразумения вътрѣ и вънъ тя даде: две вечеринки, подготвени и изнесени отъ нея, прихода отъ които отъ първата отиде за работницитъ, отъ втората за читалището, моралната награда за обществената полза, която още при първитъ си стѣпки принасяше секцията.

Отъ игранитъ мачове, най-интересенъ бѣ тоя съ шуменци. На игрището преславяни излизаха съ своя духъ да се борятъ съ техниката на едни сравнително подготвени играчи. За честъта на дѣдо Симеонъ победата бѣше на благословенитъ и вдѣхновени отъ него преславяни. Възторгътъ бѣше неописуемъ. Веднага една делегация се отправи да поднесе цвѣта и почитъ на нашия благъ и обиченъ дѣдо Симеонъ.

Единъ цѣлъ часъ приятенъ и незабравимъ разговоръ съ живата история на нашето възраждане, освобождение и трето царство.

Началото бѣше хубаво.

Очакваме да се появятъ статии и дописки отъ други наши спортни деятели, учители, лѣкари и други отъ града и околията.

К. Д. Л.

Рекламирайте
чрезъ
„ПРЕСЛАВСКА ДУМА“

Печ. Прес. Търговски и Синове — Шуменъ

Ивановско селско общинско управление—Преславска околия

ОБЯВА № 1952

с. Иваново 1 юний 1938 година.

Известява се на интересующитъ и на Стоянъ Мариновъ Шкодровъ и Георги Юрдановъ отъ с. Иваново, Околия Преславска, че планътъ на недвижителитъ имоти, които общинския съветъ съ протоколъ № 1 отъ 4 априлъ 1938 година, е решилъ да се чуждатъ за общинска полза, а именно имота на:

I. на Стоянъ М. Шкодровъ отъ с. Иваново.

а) дворно мѣсто, състоящо се отъ 294 кв. метра и находящо се въ село Иваново Околия Преславска 26. кв. пар. II. между съседи: отъ две страни улици Сава Стоименовъ и Георги Юрдановъ отъ западъ.

II. Георги Юрдановъ отъ село Иваново

а) дворно мѣсто, състоящо се отъ 308 кв. метра и находящо се въ с. Иваново, околия Преславска 26. пар. I. между съседи: отъ три страни улици и отъ изтокъ Стоянъ М. Шкодровъ сж изложени окачени въ общинското управление, кждето ще стоятъ дни до 18 часа на 25 юний 1938 година. Презъ то време всѣки заинтересованъ и самиятъ стопанинъ дойде да ги прегледа, да проучи преписката по чуждаването на тия имоти да си вземе бележка, да готви своитъ възражения, като писменитъ (възражения) подаде до часа на 25 юний 1937 година общинското управление, срещу разписка отъ него, та, а устнитъ — да ги заяви на кмета, за да ги пише въ специално съставения протоколъ, който самия заявителъ ще подпише.

Независимо отъ това, известява се на стопанина на отчуждаванитъ имоти, че още днесъ трѣбва преустановятъ, ако сж започнали, или да не предприематъ за въ бъдеще каквито и да било работи, които биха измѣнили състоянието на имотитъ, по страхъ че нѣме да имъ се платятъ.

Настоящата обява да се разгласи съ гласа на преписи отъ нея да се окачи до изложени въ общинското управление планове да се публикува въ „Преславска дума“ и по 1 екземпляръ отъ нея да връжчи на стопанитъ на отчуждаванитъ имоти съ подписани и датирани разписки.

К М Е Т Ъ: (п.) Александъръ Тудевъ
Секр-бирникъ: (п.) Димитъръ Тончевъ.

Афоризми

Свѣтътъ е тъкмо адъ, и хората сж въ него отъ една страна измѣчванитъ души, а отъ друга самитъ дяволи.

За да имаме винаги сигуренъ компасъ, за да се ориентираме въ живота, и за да виждаме тоя компасъ винаги въ съответната свѣтлина, безъ да се заблудимъ нѣкога, нѣма нищо по-добро отъ привычка-

та да гледаме тоя свѣтъ мѣсто за изкушение, следъ телно като нѣщо подобно наказателно заведение. Се на пощевкитъ и пожеланъ и затова свѣтътъ на рамото, на болестъта, на остането и умираването: това е тѣтъ, който не би трѣбвалъ бжде.

Тълпа, море и жена сж бездни, гдето гине туй що въкъ създава.

Изв. „Кооперативна просвѣта“

ИЗПОВѢДЪ НА ЕДНА БЪКЛИЦА

Азъ се родихъ въ пазвитъ на Балкана презъ едно време, когато хората не се интересуваха отъ лѣтоброене. До много уста се допиряхъ, много езици ме лизаха, много длани ме изтриваха. Безъ мене сватба не ставаше, кръщавка не минаваше, на събори на панаири, на гуляи и угощения азъ бѣхъ постоянна и неизмѣнна съпътница. Съ мене водѣха хора, съ мене секълѣха въ вѣрностъ и се заканяха съ съ лютитъ отмѣщения

— Дайте тукъ бѣклицата!

— Азъ ще нося бѣклицата!

— Напълнете бѣклицата!

Само за мене се приказваше, съ мене се гордѣеха, азъ бѣхъ изворъ на вдѣхновение, на куражъ и на хвалби и на караници. Старитъ ме тикаха въ устата на децата, и когато тѣ се мръщѣха и отблѣскаха съ ржце, насърдаваха ги съ най-галанни имена:

— Пийни си, гължбче, пийни си пиле, пийни си да порастнешъ!

И когато нѣкой свикваше, търсѣше удобенъ случай да ме докопа. Пълнѣха ме отъ билници, отъ бълчонки, отъ стомни, или ме подлагаха направо

подъ канелитъ на тежки по-чернѣли бѣчви.

Колко съмъ стара не знамъ. Знамъ само че преживѣхъ много бурни, много черни и страшни дни прекарахъ. Човѣкътъ, който ме купи, умрѣ. Умрѣ и неговиятъ внукъ, който ме наследи. После минахъ въ други ржце, но и отъ тѣзи хора отдавна нѣма поменъ.

Отъ първата кжца въ която попаднахъ, бѣхъ много доволна. Ако се явѣше болестъ, никой не ме корѣше, никой не се сърдѣше на мене. Пъкъ и никой не знаеше тогава, че болеститъ се пренасятъ чрезъ мене. Отъ мене пиеха и болни, и здрави, заразяваха се единъ отъ другъ, разнасяха болестъта. Ако оздравѣха, ако умрѣха, още по добре: тѣхнитъ близки свикваха съседи и роднини, черпѣха се, облизваха ме, изтриваха ме съ мръснитъ си длани и така разнасяха навсѣкжде заразата.

Въ втората кжца, въ която попаднахъ, единъ отъ синоветъ се разболѣ отъ охтика. Майка му, една много добра и милосливна жена, му даваше да пие вино, за да закрепнѣлъ. Азъ стояхъ по цѣлъ денъ до

леглото му и го гледахъ какъ гаснѣше и се топѣше. При него идваха разни бабички съ внучетата си, носѣха му билки и корени, и всички го убеждаваха, че само отъ тѣхнитъ лѣкарства ще се съвземе. После ме дигаха, черпѣха се и благославяха. Даваха и на внучетата си да пиятъ. Така и азъ заразихъ много деца отъ охтика, заразихъ сжщо и другитъ деца отъ семейството на моитъ стопани. Минаха нѣколко години, и отъ това семейство остана само единъ човѣкъ. Той бѣше братъ на моя стопанинъ, паѣше едно малко стадо и рѣдко, много рѣдко слизаше въ селото. Но когато слизаше, оставаше за много малко, вземаше нѣщо и пакъ се запилваше при овцетъ.

Преживѣхъ и чумавото време. Що страхъ бѣше тогава, що народъ изгина. Тогава ме оставиха закачена на една кука и избѣгаха въ планината. Азъ носѣхъ чумна зараза, но като стояхъ нѣколко месеца на куката подъ стрѣхата, заразата изчезна. Валѣха ме дъждове, блѣскаха ме вѣтрове, пекота ме слѣнца, боята ми се поолующи, шаркитъ ми потъмнѣха. Моитъ стопани се върнаха последни, но още дълго време не ме пипнаха. Не имъ

бѣше до бѣклица, макаръ че бѣха загубили трима души, защото нѣмаха хлѣбъ да ядатъ. Такамо ли помени да правятъ и вино да пиятъ.

Азъ разнесохъ много болести, много народъ заразихъ. Презъ моитъ отворъ преминаха разни заушки, шарки, хреми, туберкулози, дифтерити, тифуси... Азъ разнасяхъ болеститъ и при скърби, и при радости, на сватби и на погребения... Но днитъ си минаваха и моята слава полека-лека минаваше. По-младитъ започнаха да приказватъ за зарази, за микроби, започнаха да се предпазватъ и да ме отблѣскаватъ. Старитъ хора ги гълчаха:

— Много знаете вие. Ако човѣкъ има дни, ще живѣе, ако нѣма, ще умре... Едно време тѣзи хора не сж ги знаели тѣзи гяволини, та затова е имало берекетъ... А сега...

Така, край старитъ хора, азъ все още щѣхъ да се радвамъ на почитъ и слава. Но ето че една есенъ, когато азъ се радвахъ на най-големъ веселби и когато разнасяхъ най-много зарази, въ селото заприказваха за нѣкакъвъ лѣкаръ. Този лѣкаръ започна да лѣкува хората да имъ разправя отъ какво се заразяватъ и какъ умиратъ.

После започна да ги свѣтъ въ училището и да имъ правя отъ кжде идѣли затъ и какъ се разнасяли. Тежки думи казалъ срещу не. На тѣзи лѣкарски прики старитъ пакъ не ходѣха, младитъ тикаха като овцѣ кърма. И ето единъ денъ, чето на моя стопанинъ ме и ме запрати на тавана. Ка му и баба му се поске малко, посърдиха се, но наха. Той имъ обясни какъ разнасятъ хората и този тѣ му повѣрваха.

Отъ тогава, ето толкова дини, азъ си стоя на таванъ, никой вече не си спомня мене. Свършиха се добри стари времена, свършиха веселбитъ, отидоха си безитъ и прости хора. М царство се свърши, никой ме поглеждаше вече, никой си спомня за мене... Азъ, с ната бѣклица, азъ, която на чело на всички народъ тържества, лежа забравена по цѣлъ денъ и по цѣла нощъ слушамъ тропота на миши. Отъ моитъ шарки не е нало нищо, азъ съмъ остарѣла, олющена, презрѣна, ннала въ паяжини...

Георги Каравеловъ

Не бива да се отлага!

Ако Преслав има основание да се гордее със нещо, то това сж, преди всичко, старинитѣ.

И не само на Преслав сж тѣ гордостта, а на всѣки който обича Родината, на всѣки, който обича Нейното велико минало, на всѣки, който страстно желае Нейното свѣтло утре...

А ходът на международните правови отношения днес е по-вече отъ обезпокоителенъ, особено за народъ като нашия-обезсиленъ и онеправданъ отъ „МИРНИТѢ“ договори. Не можемъ да имаме вѣра въ бждещето на нашата нация, ако не умѣемъ да ценимъ нейната история, нейното минало, а тази вѣра въ бждещето и тази любовъ къмъ миналото трѣбва да се култивиратъ въ подрастващитѣ поколения, въ младежта.

Исторически законъ е, че когато единъ народъ се намира въ периодъ на националенъ подъемъ, когато започва да осъзнава своята историческа мисия, той се обръща назадъ къмъ своето минало, за да черпи отъ тамъ вдъхновение и куражъ.

Отъ тоя законъ не направи изключение и нашето Възраждане. Само така може да се обясни огромното влияние на ИСТОРИЯТА на Отца Паисия. Твърде основателенъ е прочее, интересътъ къмъ старинитѣ въ Преслав: не минава денъ да нѣма по нѣколко групи екскурзиянти.

За това разрешението на въпроса за посрѣщането, настаняването, разведждането и пр. на екскурзиянтитѣ се налага да стане частъ по-скоро.

Всички сме били ученици и млади и можемъ да разберемъ, следователно, голѣмия интересъ у екскурзиянтитѣ, когато сж пътували къмъ Преславъ. За това никой случай не бива да се допуска, щото тѣ да го напушатъ съ съжаление, че сж идвали.

Единъ ръководител на една такава екскурзиянтска група ни разказваше, че много малка частъ отъ нощта прекарала въ сънъ ученицитѣ, а презъ останалата частъ бодърствали и съ нетърпение чакали зората, за да отидатъ да видятъ старинитѣ. Но на другия денъ си отишли не особено доволни. Този интересъ къмъ Преславъ може само да ни радва, но той трѣбва да се използва. Друга една група се отказала да отиде до старинитѣ и се върнала. Дали би било така ако имаше кой да ги посрѣща, упъти и да имъ предложи услугитѣ си?

Тѣзи екскурзиянти, които сж били добре посрещнати сж оставали съ отлични впечатления не само отъ Преславъ, но и отъ старинитѣ. И тѣзи си впечатления тѣ ще отнесатъ на своитѣ близки и познати, у които ще се създаде интересъ къмъ Преславъ.

Знайно е, освенъ това, съ каква тревога въ душитѣ се съгласяватъ родителитѣ да пустнатъ децата си на екскурзия. Не бива въ никой случай да се стигне до положението, че СЛУЧАЙНИ хора да предлагатъ услугитѣ си на екскурзиянтитѣ. Въ такъкъ случай тѣзи услуги ще бждатъ по-скоро добъръ материалъ за махленската дребнава кляка, отъ колкото да допринесатъ нѣкаква ОСОБЕНА полза.

Ето защо, всичко това трѣбва да стане по планъ, организирано а не случайно. Сградата при църквата „Св. Кирилъ и Методий“ може да

се използва за пренощуване, подслонъ, почивка. Научаваме се че кметътъ на града ни, г-нъ Владимиръ Стойчевъ, е обещалъ че ще бждатъ направени около 130 легла и че археологическото дружество е направило въ ч е пострѣпки предъ Митрополията въ Варна да се разреши използването на сградата за тая целъ.

Практическото разрешение на поставенитѣ по-горе въпроси ще зависи отъ съответнитѣ фактори, дружества, а сжщо и отъ цѣлото преславско гражданство, което има интереса за това.

Нѣщо по-вече, трѣбва да се постави за целъ привличането на колкото се може по-вече екскурзиянти въ Преславъ, което ще се отрази твърде много върху икономическото благосъстояние на преславци. Това е добре известно на „еснафа“: бакали, гостилничари, сладкари, кръчмари, производители на овощия, на грозде и пр. и пр.

Преславъ твърде много държи на старинитѣ, твърде много има да очаква отъ тѣхъ, затова: „Нищо не бива да оставяме да се извърши следъ насъ“, както казва великиятъ Гьоте.

Величко Йотовъ.

Поощрение на браковетѣ въ Италия и Германия

За улеснение на браковетѣ въ Германия и Италия, се даватъ не само брачни кредити и помощи, но напоследъкъ е издадена и специална наредба, съ която се дава срокъ на всички неженени, овдовѣли, разведени и пр. държавни и обществени служители, своевременно да встъпятъ въ законенъ бракъ. Ония длъжностни лица, които не се съобразятъ съ тая наредба, въ дадения срокъ, ще се считатъ, че сами сж подали оставкитѣ си. Споредъ една друга наредба всички незаконно родени деца въ Германия, се смѣтатъ за законно родени съ право да търсятъ наследство и издръжка отъ бацитѣ си, на равни начала, както и законно роденитѣ имъ деца. Съ най-голѣма точностъ, бащата се установява посрѣдствомъ сравнителна анализа на кръвта му, съ тая на детето, за което става въпросъ. По тоя начинъ изхраняването и отглеждането на всѣко такова дете, остава въ тежестъ на собствеността му баща, а не на обществото и държавата, както е у насъ.

Отъ изпитъ

за завършенъ прогимназ. курсъ сж освобождени следнитѣ ученици отъ Преслав. смѣс. нар. прогимназия

1. Василь Кулевъ, 2. Жечка Борисова, 3. Жечко Стояновъ, 4. Иванъ Костовъ, 5. Йорданъ Димитровъ, 6. Петъръ Добревъ, 7. Райна Димова, 8. Георги Петровъ, 9. Димо Станчевъ, 10. Кирилъ Стояновъ, 11. Недѣлка Димитрова, 12. Стефанъ Стойчевъ, 13. Стойчо Ангеловъ.

БЕНЗИНЪ и МАСЛА при „Патлейна“ до ресторантъ „България“ на площадъ „Царъ Борисъ“, — Шуменъ.

ХРОНИКА

На 9 юний тази година, комисията по избиране и спазване на дворно мѣсто за постройка на клон на Б. З. К. Банка, съ участието на архитекта при централното управление г-нъ Генковъ е избрала и спазарила дворното мѣсто на Йорданъ Калчевъ за 95,000 лева. Споредъ сведенията които получихме отъ г-нъ Генкова, строежа ще започне къмъ месецъ септемврий тази година.

Съ заповѣдь № 1473 отъ 18 май н. г. на Министерството на финанситѣ (служба по персонала) бирникъ-събирача при преславското данъчно управление г-нъ Димитъръ Валасакевъ се повишава за ревизоръ на бирницитѣ при Орѣховското данъчно управление. Пожелаваме му успѣхъ въ новата му служба.

Новостроящето се здание на Преславското данъчно управление въ града ни е на привършване и сжщото окончателно ще бжде привършено и предадено къмъ края на този месецъ.

Дирекцията на държавнитѣ желѣзници е наредила до секционниятъ инженеръ по постройките на линията Крумово—Преславъ да се усилятъ строителнитѣ работи съ огледъ линията да бжде готова къмъ Петровъ-денъ.

На 12 юлий т. г. Петровъ-денъ въ Преславъ ще стане тържествено раздаване отъ началника на шуменския гарнизонъ възпоменателнитѣ медали на участвувалитѣ въ войнитѣ отъ Преславска околия, съ участие на войсково отделение и военна музика. Сжшия денъ ще има заръ съ церемонии, и ще се раздадатъ свидетелствата за народна признателностъ на семействата на загиналитѣ герои презъ войнитѣ. Вечерта ще има вечеринка. По тоя случай се правятъ приготовления.

Приятно ни е да съобщимъ, че дъщерята на Преславския Околийски управител г-нъ Петъръ Илиевъ е завършила Шуменската девическа гимназия съ отличенъ успѣхъ, като сжщата е освободена отъ цѣла матура.

Редакцията, като честитява на младата и симпатична госпожица заслужената за усърдието ѝ награда, ѝ пожелава, по случай първитѣ ѝ стѣпки въ живота, щастие и нови успѣхи.

Въ с. Ново Бѣла-рѣка сж отровени 80 свини отъ различни възрасти отъ неизвестни злосторници. Води се дознание.

Внимание шофьори!

ЛЕКЪ БЕНЗИНЪ

отъ помпата при общината

— Масла, автомобилни гуми, свѣщи, ремъци, лепенки и др.

„Патлейна“ А. Д. — Шуменъ
Тел. 195.

Що е
„SIERA“?

с. Бѣла Рѣка

На 24 май деня на Св. Кирилъ и Методи отъ любители артисти, членове на мѣстното читалище „Хр. Ботевъ“ бѣше представена въ читалищния салонъ пиесата „Грѣхътъ“ отъ Ангелъ Даскаловъ.

Представлението се състоя при препълненъ съ публика салонъ. Играта на любителитѣ артисти, за общо смайване на всички бѣше великолепенна. Толкова свобода, непринуденостъ и вживяване въ ролитѣ си на нашата сел. сцена не е виждано.

Очевидно, пиесата бѣше много добре разучена, ролитѣ умѣло разпределени; подборътъ на участвуващитѣ лица добре направенъ резултатъ на което бѣха бурнитѣ ржкоплѣскания, съ които публиката изпращаше всѣко действие.

Особено изпъкнаха и се наложиха съ свободната си и непринудена игра Станка Николова въ ролята на Марина, Вѣрка Игнатова—Славка, Радка Димитрова—Радка, Стоянка Коралова—Радойковица, Данка Симеонова — циганката, Любенъ Цвѣтковъ — Боянъ, Кирилъ Янакиевъ—х. Радойко.

Изнесеното представление идва да ни подсказва, че съ желание, трудъ и постоянство дори и на една селска сцена съ всичкитѣ ѝ неудобства и при една трупа състояща се само отъ селянчета артисти може твърде много да се направи.

Голѣмъ дѣлъ за успѣшното изнасяне на пиесата, разбира се се пада на ръководителя на трупата—учителя при частното турско училище г. Илия Кждревъ, който нежалежки трудъ и време способствува за тѣй хубавото поставяне и изнасяне на пиесата.

Нему и на участвувалитѣ въ пиесата, бѣлорѣчени изказватъ своитѣ сърдечни благодарности. Нашитѣ затѣнени села тѣй много се нуждаятъ отъ духовна храна. Дано и другитѣ, които виждатъ примѣрътъ на тази малка групичка радетели за издигането на селото да се приобщятъ къмъ тѣхъ, та по този начинъ по честичко да бждеме свидетели на подобенъ родъ културни прояви въ нашитѣ затѣнени села.

Бѣлорѣченинъ.

Ивановско сел. общинско у-ние Преслав.околия

Обява № 1451

с. Иваново, 1 юний 1938 год.

Известява се на интересуващитѣ и на наследницитѣ на Хюсенъ Хюсеновъ Пехливановъ отъ с. Иваново, Преславска околия: Атче Хюсенова, Неджибъ Хюсеновъ, и Баирамали Исуфовъ Хюсеновъ, че плана на недвижимиятъ имотъ, който общинскиятъ съветъ съ протоколъ № 1 отъ 4 априлъ 1938 г. е решилъ да се отчужди за общинска полза, а именно имота на: 1. наследницитѣ на Хюсенъ Хюс. Пехливановъ отъ с. Иваново, а) дворно мѣсто състоящо се отъ 1230 кв. метра и находящо се въ с. Иваново, околия Преславска кв. 42 пар. 7. между съседитѣ: отъ тритѣ страни улици западъ черковенъ дворъ б) една кжща състояща се отъ 75 кв. метра и находяща се въ с. Иваново околия Преславска кв. 42 пар. VII. между съседитѣ: отъ тритѣ страни улици и отъ западъ дворно мѣсто. Тази обява да се окачи въ общ. управление, кждето ще стои 10 дни до 18 часа на 25 юний 1938 г. Презъ това време всѣки заинтересуванъ и самиятъ стопанинъ може да дойде да ги прегледа, да проучи преписката по отчуждаването на тоя имотъ, да си вземе бележки, приготви своитѣ възражения; като писменитѣ (възражения) подаде до часа на 25 юний 1938 г. въ общ. управление, срещу разписка отъ кмета, а устнитѣ—да ги заяви на кмета за да ги впише въ специално съставения протоколъ, който и самиятъ заявителъ ще подпише.

Независимо отъ това, известява се на стопанина на отчуждавания имотъ, че още днесъ трѣбва да преустановятъ, ако сж започнали, или да не предприематъ за въ бждеще каквито и да било работи, съ които бѣха измѣнили състоянието на имота, подъ страхъ че нѣма да се платятъ.

Настоящата обява да се разгласи съ глашатай, преписи отъ нея да се залепятъ на по-виднитѣ мѣста изъ общината, единъ преписъ отъ сжщата да се окачи до изложения въ общинското управление планъ, да се публикува въ вестн. „Преславска дума“ и по 1 екземпляръ отъ нея да се връчи на стопанитѣ на отчуждаваниятъ имотъ, срещу подписани и датирани разписки.

Кметъ: Ал. Тушевъ
Секр.-бирникъ: Дим. Тончевъ

КОНТИНЕНТАЛЪ

автомобилната гума на миналото, настоящето и бждещето. Най-голѣмъ километражъ дава само КОНТИНЕНТАЛЪ, затова е и най-евтина.

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО И СКЛАДЪ:
„ПАТЛЕЙНА“ А. Д.—ШУМЕНЪ
ТЕЛЕФОНЪ № 195

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Тарифи на обявленията:

Обяви държавни и общински по 2 лв. кв. см.
Годежни и вѣнчални по 40 лв. Некролози по 50 лв.
Неприемане именни дни 20 лв. Въ хрониката на редъ 5 лв.
Малки обявление отъ 10 до 20 лв.

Търговски по споразумение

Сждия-изпълнител при Преславски околийски сждъ

Обявление № 298/938 г.

Подписаниятъ П. Ценовъ, сждия-изпълнител при Преславски окол. сждъ, обявявамъ на интересующитѣ се, че 15 дни следъ еднократното публикуване на настоящето въ в. „Преславска дума“ въ канцеларията ми въ гр. Преславъ ще трае проданъта на следния недвижимъ имотъ принадлежащъ на Петъръ Димевъ отъ с. Златаръ за удовлетворение вземането на кооп. „Пчела“ отъ с. „Златаръ“, а именно:

1. Една пета частъ отъ мелница и сайвантъ съ застроено и незастроено мѣсто 400 кв. м. с. Златаръ „Надъ село“ до сѣседи: нива на Вичо Станевъ, и отъ две страни поляна.

Постройката на мелницата и сайванта сж паянтови, покрити съ обикновени керемиди и една частъ цигли. Зданието има три отдѣления: 1) Машинно въ което нѣма никакви машини; 2) Мелнично въ което сж инсталирани следнитѣ машини: а) два чифта камѣни комплектъ французка марка; б) една еврика (чистачка) комплектъ и в) единъ ауратъ; 3) Гатерно отдѣление въ което има инсталиранъ единъ гатеръ съ десетъ триона, заедно съ четиридесетъ и шестъ метра желѣзни двойни релси на гатера.

Всички тия машини сж годни за работа.

Горнитѣ постройки и машини и само продаваемата се ПЕТА ЧАСТЪ оценена 7680 лв.

Продажбата е втора.

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава изцѣло.

Желающитѣ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присжтственъ день и частъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С., за правоучастие въ проданъта, се внася предварително въ Б. з. к. банка срещу удостовѣрение, което ще ми се представи.

гр. Преславъ, 10 юний 1938 год.

Сждия-изпълнител: (п.) П. Ценовъ

Сждия-изпълнител при Преславски околийски сждъ

Обявление № 297/935 г.

Подписаниятъ П. Ценовъ, сждия-изпълнител при Преславски окол. сждъ, обявявамъ на интересующитѣ се, че 15 дни следъ еднократното публикуване на настоящето въ в. „Преславска дума“ въ канцеларията ми въ гр. Преславъ ще трае проданъта на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Пеню Стойковъ отъ с. Златаръ за удовлетворение вземането на Кред. Кооперация „Пчела“ отъ с. Златаръ, а именно:

1. Нива отъ 1.5 дек. въ мѣстността „Пиското“ Златарско землище до сѣседи: Драганъ Василевъ, Върби Петровъ и Лазаръ Колевъ, оценена 960 лв.

2. Нива отъ 1.5 дек. (преобърната въ американско лозе) въ мѣстността „Чифликъ баиръ“ въ землището на с. Златаръ до сѣседи: пжтъ, Юрданъ Стояновъ и наследницитѣ на Янколъ Стояновъ, оценена 2880 лева. Продажбата е втора.

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава по отдѣлно.

Желающитѣ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присжтственъ день и частъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С., за правоучастие въ проданъта, се внася предварително въ Б. з. к. банка срещу удостовѣрение, което ще ми се представи.

гр. Преславъ, 10 юний 1938 г.

Сждия-изпълнител: (п.) П. Ценовъ

Сждия-изпълнител при Преславски околийски сждъ

Обявление № 407/937 г.

Подписаниятъ П. Ценовъ, сждия-изпълнител при Преславски окол. сждъ обявявамъ на интересующитѣ се, че 15 дни следъ датата на еднократното публикуване на настоящето въ в. „Преславска дума“ до онова число отъ следния месецъ, което съответствува на датата на обнародването, въ гр. Преславъ ще трае проданъта на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Бако Рачевъ, бившъ жителъ на с. Смѣдово за дѣлба, а иманно: 1) Кжца въ с. Смѣдово съ дворъ единъ декарь до сѣседи: Иванъ Мариновъ, Радинъ Каровъ, н-цитѣ на Стоянъ Стойчевъ и пжтъ, оценена 8800 лв. Продажбата е втора.

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава изцѣло. Желающитѣ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присжтственъ день и частъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С., за правоучастие въ проданъта, се внася предварително въ Б. з. к. банка срещу удостовѣрение, което ще ми се представи.

гр. Преславъ, 7 юний 1938 год.

Сждия-изпълнител: (п.) П. Ценовъ

Сждия-изпълнител при Преславски околийски сждъ

Обявление № 160/938 г.

Подписаниятъ П. Ценовъ, сждия изпълнител при Преславски окол. сждъ, обявявамъ на интересующитѣ се, че 15 дни следъ датата на еднократното публикуване на настоящето въ в. „Преславска дума“ до онова число отъ следния месецъ, което съответствува на датата на обнародването, въ гр. Преславъ ще трае проданъта на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Вичо Петровъ Станевъ бившъ жителъ на с. Кочово за дѣлба, а именно: 1) Една кжца съ дворно мѣсто находящо се въ с. Кочово при сѣседи: Друми Митевъ, Божанъ Ивановъ, Атанасъ Димитровъ и улица оценена 5000 лв.

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава изцѣло. Желающитѣ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присжтственъ день и частъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С., за правоучастие въ проданъта, се внася предварително въ Б. з. к. банка срещу удостовѣрение, което ще ми се представи.

гр. Преславъ, 7 юний 1938 год.

Сждия-изпълнител: (п.) П. Ценовъ

Сждия-изпълнител при Преславски околийски сждъ

Обявление № 169/937 г.

Подписаниятъ П. Ценовъ, сждия-изпълнител при Преславски окол. сждъ, обявявамъ на интересующитѣ се, че 15 дни следъ датата на еднократното публикуване на настоящето въ в. „Преславска дума“ до онова число отъ следния месецъ, което съответствува на датата на обнародването, въ гр. Преславъ ще трае проданъта на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Вичо Евтимовъ Стойчевъ отъ с. Смѣдово за удовлетворение вземането на Христо Христовъ отъ село Александрово, а именно: 1) Нива отъ 6.6 дж. находяща се въ землището на с. Смѣдово въ мѣстн. „Скока“ до сѣседи: н-цитѣ на Тони Ефтимовъ, гжстакъ и рѣка оценена 8580 лева. 2) Нива отъ 2.6 дек. въ сжщото землище мѣстн. „Пенчерлия“ до сѣседи: Велико Вълчановъ, Иванъ Ламбовъ и Ради Д. Джанковъ оценена 3900 лева.

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава по отдѣлно. Желающитѣ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присжтственъ день и частъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С., за правоучастие въ проданъта, се внася предварително въ Б. з. к. банка срещу удостовѣрение, което ще ми се представи.

Гр. Преславъ, 7 юний 1938 г.

Сждия-изпълнител: (п.) П. Ценовъ

Г. Геровъ

Нашата народна пѣсенъ

Всѣки отъ насъ е слушал по-вече или по-малко народни пѣсни. И кой не е почувствувалъ тѣхната сила? Кой не доловилъ оная нѣжна и бока тжга, която като поточе лѣе въ тѣхъ? Въ ритмътъ и хармонията на народната пѣсенъ е оживѣлъ ритмътъ на кръвта, на битието на нашия народъ. Презъ вѣкове въ народътъ е изливалъ прегорѣнията, болитѣ, жалбитѣ, сръдцата, волитѣ въ родната земя, где презъ вѣковното робство са теглото е било вѣчно. Тя е вѣкорътъ на националната традиция. И ако народната пѣсенъ има изобщо грамадно значение за възпитанието на народа, то неизмѣримо по-големо е значението на народната ни пѣсенъ за насъ българитѣ днесъ, когато наше племе е оскѣднѣло отъ добродетели и е заплашено за своето съществуване.

Историческа повеля е да градимъ възпитанието на децата си върху народната пѣсенъ, защото тя е изтръгната отъ сръдцето на народа. Чрезъ нея той зове и ридае. Ето защо тя тѣй се лѣе въ душата на слушателя и както казва Шопенхауеръ, като Бога говори право въ сръдцето.

Седя до отворения прозорецъ. Вѣнъ е здравина. Месецътъ наднича иззадъ дърветата и сякашъ закачливо подсмихва на цѣлата природа. Лекъ вѣтречъ лѣха и гали мидитъ листа на опрѣлитѣ клонки до прозореца. Тѣ трѣпватъ като че ли отъ някаква си нѣга и тихо въ унисонъ пригласятъ на пѣсенъ, що радиото напѣва. И по прѣлъ глава на ржката си, слушамъ унесенъ тази пѣсенъ, усѣщамъ какъ нѣщо въ душата ми се топи и я изпълва с дивна сладостъ. Каква пѣсенъ е тя? Проста, народна пѣсенъ за раздѣлата на либе отъ либе. Не е ария отъ Карменъ Фаустъ, Трубадуръ и пр., нѣ все пакъ чудна пѣсенъ. Отивъ въ сръдцето, говори, вълнува, събужда, съживява, възбужда, свързва вѣкове съ вѣкове, раздира мрачини, открива небеса, грабва духа и го понася нагоре, надалече нѣкъде къмъ свѣтлина. Какже? Може би къмъ по-ведри простори, дето като че ли свършва живота.

Това е стара народна пѣсенъ. Отъ незапомнени времена на сж я пѣли неа българини. Азъ не ги познавамъ, но тѣ сж за менъ тѣй близки, като че ли ги виждамъ, като че ли искамъ да имъ заговоря, да имъ стисна ржцетъ, тия ржцетѣ които сж орали, сѣли землѣта на моето рождение, на моитѣ дѣди и прадѣди. И други пѣсни излѣчи радиото, но тѣ не проникнаха тѣй дълбоко въ душата ми. Пѣсни на другъ народъ бѣха тѣ. Въ тази родна пѣсенъ бѣ гласътъ на моя народъ, на рѣнитѣ, плоднитѣ поля, на горитѣ, вѣтрятъ въ родната ми страна.

Народната ни пѣсенъ е най-големото наше духовно богатство. Тя е украшението, гордостта на българското изкуство, драгоценнитѣ камѣни на което лъщатъ по огънята на нашата литература. Никже творческиятъ поривъ на българина не е създалъ по-трайни и пълнокрѣвни художествени образи отъ народната ни пѣсенъ. Тя е обхваляла цѣлитѣ нашъ битъ, отъ създаването ни като народъ до днесъ.

(следва)